

Nr. 1(101)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2020. gada 6. janvāris

KO NESĪS JAUNAIS GADS?

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Ir aizsācies 2020. Baltās metāla Žurkas gads. Kā vēsta Austrumu kalendārs, šis gads dāvās cilvēkiem iespēju izveidot karjeru, paaugstināt dzīves līmeni un panākt lielāku atzinību. Lai to sasniegtu nāksies diezgan daudz strādāt un būt pacietīgiem, jo rezultāts radīsies ar laiku. Tas nozīmē, ka šis gads būs labvēlīgs strādīgiem un mērķtiecīgiem cilvēkiem, bet melīgiem un tādīem, kas rīkojas slepeni un iesaistās mahinācijās Žurkas gads būs nelabvēlīgs.

2020. gada bibliotēkas darba plāns nebūs no vieglajiem. Tajā būs ne tikai bibliotēkas pakalpojumu bagātināšana, bet arī iesaistišanās likumdošanas izmaiņu veikšanā un jaunu pienākumu uzņemšanā. Žurkas gads nesīs arī jaunu starptautisku sadarbību ar tautiešiem ārzemēs.

Joprojām aktuāls būs jautājums par *klusso vēstures veidotāju* godināšanu un piemiņēšanu, tāpēc vēl pusgadu izstāde «Klusie vēstures veidotāji» ceļos pa Latvijas bibliotēkām. Janvārī tā ir izstādīta Balvu filiālbibliotēkā, bet februārī tā ceļos uz Cēsīm.

Arī šogad gaidīsim lasītājus izglītojošos un izklaidējošos pasākumos.

Gada sākumā aicināsim Sebastiana Ficka grāmatas «Astotā nakts» lasītājus uz diskusiju par grāmatā aprakstītajiem notikumiem. Par bara instinktu, viltus ziņām un sabiedrības spēju domāt kritiski. Runāsim par to, kurā kategorijā mēs varam ierindot sevi. Īpaši aicinām šo grāmatu izlasīt jauniešus un piedalīties diskusijā. Tā notiks bibliotēkas semināra telpā. Par konkrētu datumu un laiku ziņosim vēlāk, tāpēc sekojiet līdz informācijai.

Novēlu lai šis ir jaukas kopābūšanas un līdzdarbošanās pilns gads!

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

JANVĀRA NOTIKUMI BIBLIOTĒKĀ

Valda Sprōģe

Lasītāju apkalpošanas nodaļas vadītāja

2020. gada janvārī vairākas nozīmīgas jubilejas latviešu rakstniekiem:

Fricim Bārdam — 140, Annai Saksei — 115, Gundegai Repšei — 60.

Bibliotēkas krājumā esošie rakstnieku jubilāru darbi būs aplūkojami literatūras izstādēs:

«Zemes dēlam» Fricim Bārdam — 140, «Izjust, kā dvēsele zied» — A. Saksei — 115, «Es esmu...» — latviešu rakstniecei G. Repšei — 60.

Ziemas garajos vakaros lasīsim latviešu dzejnieka Friča Bārdas tēlaino, lirisko dzeju un tēlojumus, Annas Sakses skaistās literārās pasakas un spilgtas latviešu mūsdienīgu prozas pārstāves Gundegas Repšes sarakstītos romānus, stāstu krājumus, biogrāfiskus darbus, esejas un dokumentālo prozu.

95. dzimšanas dienu svinētu dabas pētnieks, zoologs, rakstnieks Džeralds Darels. Literatūras izstāde «**Mana ģimene un citi zvēri**» iepazīstinās ar Dž. Darela daiļradi gan parastajā drukā iespiestajās grāmatās, gan pielāgotā formātā.

Dž. Darels atklāj brīnišķīgo dzīvnieku pasauli, ko rosina iepazīt un izzināt. Būdam dzīvnieku vācējs un dabas entuziasts, viņš savus darbus sarakstīja, balstīdamies uz paša dzīves pieredzi. Darelam jau kopš bērnības piemītusi neiedomājami liela mīlestība pret dzīvniekiem, ko viņš tālāk nodod ar savu grāmatu palīdzību.

Abonementā izstāžu cikla «**Gadalaiki latviešu autoru dzejā**» būs aplūkojama 1. cikla izstāde par ziemas tēmu: «**Gribas, lai baltā pasaulē / Balti sniegi snieg.**» (I. Ziedonis).

Lasītāji tiek aicināti apskatīt izstādi un izjust baltās un sniegotās ziemas iestāšanos, atrast balto, gaišo noskaņu dzejas rindās un arī mūsu dzīvēs.

Janvārī bibliotēkas apmeklētāji varēs turpināt iepazīties ar grāmatu kopu «**No LATA romāna līdz VAKARA romānam**», kura dod iespēju lasītājiem izsekot latviešu rakstnieku daiļrades atspoguļojumam šajās sērijās. Lasītājiem tiek piedāvāti romāni par mīlestību un naidu, sarežģītām attiecībām, neparedzēti sižeta pavērsieni un pārsteidzoši risinājumi.

Savukārt lasītavas apmeklētājiem, būs iespēja iepazīties ar horoskopu 2020. Baltās Žurkas gadam — «**Ko stāsta zvaigznes**». Zodiaks ir kā josta debesu sfērā. Tas sastāv no 12 Zodiaka zīmēm. Saule,

veicot Zodiaka apli, katrā no zīmēm atrodas aptuveni 30 dienas, līdz ar to katra cilvēka raksturu nosaka ne tikai gadalaiks, kurā viņš dzimis, bet arī konkrētās dienas un fiksētā mirkļa raksturs.

Mazajiem bibliotēkas apmeklētājiem interesanta būs tematiskā literatūras izstāde «**Ziemas tēma bērnu literatūrā**» ar dzejas rindām un krāšņām ilustrācijām:

*«Autiem klāta baltu baltiem,
Zeme maigu miegu snauz.
Ziemas saule stariem saltiem
Tumšas sila priedes glauž.»*

(R. Blaumanis)

Gaidīsim baltu, gaišu ziemu, kad zeme ir balta un tīra, koki iesniguši pūkainās kupenās, sniegpārslas draiski dejo, jumtus rotā dzidras lāstekas, bērni veļ sniega-vīrus, slēpo, slido, pikojas un vārtās mirdzošā sniegā. Ziemas noskaņu palīdzēs rast ziemas pasakas, dziesmas un dzeja.

Turpināsies darbs lasīšanas veicināšanas projektā «*Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2019*». Otrdienās bibliotēkas darbinieces apmeklēs Rīgas Strazdumuižas vidusskolu — attīstības centru, lai kopā ar 1. — 4. klašu skolēniem lasītu, pārrunātu un vērtētu kolekcijas grāmatas un iesaistītos radošās aktivitātēs.

Turpināsies arī bibliotēkas sadarbība ar PII «Laimis Lācis» un Rīgas Strazdumuižas vidusskolas — attīstības centra skolēniem, un bērnudārza bērniem pasākumu ciklā «Lasām kopā ar suni». Kopā ar bērniem lasīsim literārus darbus, bērniem būs iespēja paglaudīt, saķemmēt un samīļot suni, kā arī iepazīties ar bibliotēkas krājumā esošajām grāmatām, uzspēlēt galda spēles un izkrāsot dažādu suņu attēlus.

Savukārt 22. janvārī dokumentālo filmu ciklā tiks demonstrēta filma «Tēvu barikādes». Filma «Tēvu barikādes» ir perso-

nīgs režisora Zigurda Vidiņa stāsts par 25 gadus senajiem notikumiem — 1991. gada barikādēm Rīgā —, kā arī šī vēsturiskā notikuma atskaņām mūsdienās.

29. janvārī plānota Lasītāju klubiņa tikšanās 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres dienas noskaņās:

*«Janvāra naktī, kad nevaru aizmigt,
Kūp atmiņu ugunskuri.
Tu, dvēsele, tūkstoš valgiem
Vēl laikmeta griežos turi.»*

(Jānis Ūdris)

Tiekamies janvāra pasākumos!

IESKATS GRĀMATĀ

BRITA MARIJA

Vineta Bite

Braila raksta nodaļas korektore

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas krājumā savu vietu radušas divas Frēdrika Bakmana grāmatas «Vīrs, vārdā Ūve» un «Omce sūta sveicienus un atvainojas» — šoruden tām pievienojās trešā šī autora grāmata «Te bija Brita Marija» (5 sējumos).

Grāmatas galvenā varone ir Brita Marija no «Omces» — kašķīgā, pedantiskā dīvaine, kurai 60 gados radikāli nākas mainīt dzīvi. Varbūt beidzot sākt dzīvot savu dzīvi? Vai atrast darbu? Kam tu esi vajadzīgs tādā vecumā? Kādas ir iespējas? Britai Marijai ir daudz jautājumu uz kuriem nav momentānu atbilžu un pēkšņu veiksmīgu risinājumu.

Lasītāji, kuri pazīst Ūvi savilks līdzīgas paralēles ar Britu Mariju — tipiska stūrgalvība, pedantisms, un ja kas ir ieņemts galvā, tas ir negrozāms. Brīžiem Brita Marija ir kaitinoša, depresīva, pedantiska līdz ārprātam, pieradusi visu savu dzīvi pakārtot cita ērtībām. Galvenais, lai «citi neko sliktu nepadomā», lai viņiem nav jāvāc šmuce, kas var palikt, ja nu Brita Marija pēkšņi nomirst un viņu atrod tikai pēc zināma laika, kad tā sākusi smakt. Viņa vienmēr paredz citu domas. Brita Marija negrib atstāt nekādas pēdas. Tādas sievietes kā Brita Marija saukā par «kašķīgajiem rūgumpodiem». Lai vai kā, lasot grāmatu, tomēr iepazīs Brita Ma-

rija un tās varoņi. Gan ar savu sīkstumu, gan spēju dzīvot tur, kur normāli, tas būtu bezcerīgi. Prasme paņemt no situācijas labāko.

Borga — nostūris nekuriem — vieta, kas mainīja Britas Marijas dzīvi, man asociējas ar mūsu Latvijas laukiem. Kā izmirstošos laukos derētu tādas Britas Marijas.

Grāmata vedina aizdomāties vai mēs paši nelīdzināmies Britai Marijai, kurai netiek ceļot un mainīties. Par Borgas īpatnējiem iemītniekiem un viņu sadzīves un higiēnas ievērošanu Britai Marijai ir savs viedoklis, taču viņa nebūs tā, kas kādu kritizēs un «piekārs kādam birku», viņa ir toleranta jebkurā lietā un precīza, jo pat žurkai uz vakariņām ir jāierodas 18.00. Tomēr, dzīvojot Borgā, daudz kas mainās, arī Brita, lai kā nekliedtu viņas iekšējais «veselais» saprāts, un, lai kā viņa nedomātu, ka viss ir paredzams. Te viss ir savādāk. «*Jo tā te Borgā tiek kārtotas lietas.*»

«*Aizgāju uz tikšanos. Vai randiņu. Vai kā nu to mūsdienās sauc. Kad būs beiguši, šķīvi nevajag mazgāt — es pati, man tas nemaz nav grūti.*» Viņa gribēja pierakstīt arī vēlējumu, lai žurka atrod sev kādu galdabiedru vakariņām, jo viņa taču nav pelnījusi ēst vienatnē. Vientulība ir lieki izšķiests laiks gan žurkām, gan cilvēkiem. Tomēr veselais saprāts brīdināja, ka nevajadzētu jaukties žurkas priekšstatos par sabiedrisko dzīvi, tāpēc viņa neko vairāk nerakstīja.»

Grāmata ir par piedošanu un mīlestību. Par to, ka mēs visi nākam no bērņības. Tas kā ikkatrs no mums uztver lielās dzīves notikumus ir atkarīgs no mūsu priekšstatiem, kuri prātā veidojas agrā bērņībā. Aizvainojumi, pārinodarījumi, nepiepildīti sapņi, sāpes, laimīgā vai rūgtā bērņības garša. Katram sava — arī Britai Marijai.

Borga ir kā pieturvietā, kur izdarīt izvēli. Kā krustceles. Tās maina cilvēku, liek tam

pieņemt lēmumu. Arī Britai Marijai. No-traukt veco patinu un «lēkt» nezināmajā.

«Ja cilvēks aizver acis, viņš atceras visas mūža svarīgās izvēles. Un saprot, ka tās vienmēr bijušas ziedošanās kādam citam.»

Lasiet grāmatu, lai nonākot dzīves krustcelēs (Borgā) pie sevis varētu pasmaidīt un, izdarot izvēli, teikt: «Te bija Brita Marija».

ATPŪTAS BRĪŽIEM

Iepriekšējo gadu noslēdzām ar desmit Liepājas filiālbibliotēkas lasītāja Gunāra Gūžas oriģinālmīklām. Nu ir pagājis mēnesis, kas bija dots lasītājiem mīklu atmiņšanai. Uzdevums nebija no vieglajiem, tomēr tas sniedza patīkamu iespēju dot darbu pelēkām šūniņām meklēt atbildes savu zināšanu apcirkņos.

Lai jūs varētu pārbaudīt savus atminējumus, publicējam mīklu pareizās atbildes.

- Zaldātu armija stāv uz vienas kājas. Vieniem tikai vairogi, otriem tikai šķēpi. (Atbilde: **Lapu un skuju koku mežs**)
- Nav ne jāiet ne jābrauc, bet paciemoties var. (**WatsApps**)
- Kas ir sliņķa mīļākais četrkājainais draugs. (**Gulta**)

- Gruzis gliemeža guļamistabā. (**Pērle**)
- Ko dārzā sauc par lielo sliņķi? (**Gurķi, jo viņš gurķojas**)
- Kur galva ir, tur bārdas nav, bet bārda ir tur, ko par galvu nenosauksi. (**Zirgs un zirga aste**)
- Nams ar lodziņiem uz pagātni. (**Fotoalbums**)
- Kas kopīgs zirgam un ābelei? (**No abiem birst āboli**)
- Kam caur aci aste aug? (**Adata ar diegu**)
- Mežs akvārijā. (**Meža ogu ievārijums stikla burciņā**)
Paldies Gunāram par atjautīgajām mīklām. Gaidīsim jaunas.

Bazūne

Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīzīte

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Jauniegvumi

Tālr. 67522131

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par publikācijām atbildīgi paši autori.